

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Paga per avanç, una preta de rebolta

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 8, PRINCIPAL
EXPEDIENTA
CARRER DE FORTA, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
REDACCIÓ, 723 -- IMPREMTA, 2.298

ANY X-NUM. 3.058

BARCELONA, DIMARTS 29 DE JULIOL DE 1913

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Darrers dies de venda de

SALDOS

amb motiu del inventari semestral

Nombroses ocasions en totes les seccions de la casa

Importantíssimes rebaixes

en tota classe de prenda confeccionada

Preus excepcionals en

Articles per a Caçador

Trajos, Berrets, Zalacots, Calçat, Polaines, Cananes, Sarrons, Botelles «Thermos», Vasos, Fiambreres, Cobers, Cordons i Collars per a goços, etc., etc.

GRAN SALDO DE BERRETS per a cavalier a 95 cèntims un

La lluita per la fortalesa moral

Conferencia d'en Pere Corominas

El «Casino Menestral» de Figueres, que és bastint un dels més grans locals que per a societats hem vist a Catalunya, labora a l'ensenyament per la cultura dels figuerencs. Per la tribuna de la seva casa han passat els homes més eminents de Catalunya i de la política. Neutrals en ideals i en religió, des de la seva tribuna han predicat als quatre vents, tota mena d'idees i d'homes de ciència.

Avui, com diem, el «Casino Menestral» es basteix un casal grandíssim. Quant sigui acabat, que ja ho és exteriorment, serà com si a Figueres s'hagués obert una nova escola, una escola d'una religió cosmopolita, tota amor entre els homes. Tots els salons i departaments de la casa són immensos: el saló de la biblioteca, la sala de juntes, i per damunt de tot el saló de festes de proporcions colossals.

En aquest saló donà dissabte a la nit, prop de les 10, una conferència el nostre distingit amic, president del Consell de l'Unió, don Pere Corominas, disertant sobre el tema «La lluita per la fortalesa moral». En el local hi havia una gran concurrencia que no baixaria de mil persones. Al presentar-se en el saló el senyor Corominas, acompanyat del nostre il·lustre amic, senyor Layret, del president de la casa, senyor Díaz, del nostre company Casals i d'alguns amics federals nacionalistes de Figueres, la gentada esclatà en una ovació.

El senyor Díaz, president de l'entitat, obri l'acte fent la presentació del senyor Corominas, del qual, digué, ni quasi caldria fer-la, ja que ell no es un foraster desconegut, sinó un emporador de cor. Agraïx a la tribuna del «Casino» i voldria que per a escoltar la seva paraula d'apòstol s'haguessin aplegat milers de persones.

Els que estem aquí reunits escoltem les seves ensenyances amb deleite, convençuts de que venen d'una ànima recta i justiciera. I res més, el senyor Corominas té la paraula.

A l'apreciar-se'l senyor Corominas es data altra ovació i seguidament es fa un gran silenci. El nostre amic comença dient:

Senyors i senyores: Ja conèixeu el tema que aquesta nit venim a tractar. És «La lluita per la fortalesa moral». Aquest tema és tot un programa. Avui el món té altres i fondest preocupacions, ells i jovent, altruistes i nobles, van a la conquesta de la fortalesa moral, amb un braó formidable, amb gest decidit. L'humanitat es prepara per aquesta lluita perquè creu arribada l'hora de que en la vida tot hom vagi a la conquesta de les delícies de la terra. Les doctrines de bondat, predicades un dia per Jesús de Galilea, han quedat tant oblidades, han sigut tant escarnides, que és proclama vinguin altres doctrines i altres lluites per al bé de l'humanitat.

No fa molt que ens reuní a Londres al primer «Congrés de l'Educació Moral». Homes de tota la terra s'aplegaren per a deliberar i concretar formes d'educació moral. Allí es trobaren les races d'Orient amb les d'Occident. Els homes de les latituds africanes, amb els de les regions del Nord; l'americà, l'asiàtic, i representants de totes les races i de tots els estats. Una concurrencia enorme i amaratada d'entusiasme i fe estigué durant uns dies ocupant-se del bé dels homes, de la seva educació moral. El Congrés s'ha celebrat per segona vegada a la capital d'Holanda. La Haya, i si bé no fou tant concorregut com el primer, allí es feu l'afirmació de que era possible fer millor a l'home. En els primers temps del cristianisme es promentia una vida ultra terrena, immortal, a l'home, ara volem que la present vida, la de la terra, sigui amable i bona per a ell i per això volem fer el millor, bo, per a que mereixi i gosi aquesta vida.

L'humanitat es posarà en marxa per a anar a la conquesta d'aquests ideals amb la ferma convicció de la gran obra que va a fer. Però en aquesta lluita no serà la victòria per a aquells pobles més forts, per a aquells pobles que tinguin millors esquadres, millors exèrcits, més nombre d'homes i de cavalls en peu de guerra, sinó dels pobles més bons. Jo llanço aquesta idea i començo aquesta propaganda en aquestes terres de l'Empordà, perquè vosaltres sou sants i bons. En la vostra terra bufa forta la Tramuntana que quan passa brinca les arbres, brinca amb furia tot el dèbil, però també s'emporta totes les pestes, neteja l'espai i deixa'l cel brillant com un esmalte. Doncs d'aquí, terra d'homes bons i sants, podrà sortir-ne per nosaltres el bui suau, encara que ferm, de totes les bondats. (Aplaudiments.)

Amé tot, no creieu que la lluita deixaria d'ésser dolorosa, per a anar a la conquesta de la bondat arreu de la terra. Hi ha per tot una indulgència excessiva per a les càrregues de la joventut. Una excessiva complacència anima a la gent davant d'aquestes càrregues. Hi ha un refranç francès que diu: «Hi ha que aprofitar la joventut».

Hi ha altre refranç català que afirma: «Lo que no has fet de polí no faràs

de roca, tots els pobles tenen màximes i apocemes semblants. Es dir, més que una complacència davant les càrregues de la joventut, sembla que encara vulgui estimular-se a que obri malament.

Així es maten tots els sentiments nobles, tota elevada sentimentalitat i idealitat en la joventut, així es mata en flor aquell hermos sentiment de l'amor per l'amor, i no més queda l'amor baix i groller de la carn.

L'amor per l'amor, ha d'ésser una de les més hermoses condicions de l'home. L'amor és la suprema fecció, que pot crear una societat, filla d'aquest sentiment, que procrea races fortes i bones. Els filòsofs que reneguen d'aquest amor i que no més veuen en aquesta suprema manifestació dels éssers la seva animalitat, és que no han conegut mai, l'amor sant, les delícies morals de l'amor a la dona estimada.

Ah, i que'n van d'errats aquells que són indulgents fins a l'excés, amb les càrregues de la joventut! Aquestes càrregues fa que a Barcelona hi pugui haver 5.000 dones esclaves, que a Berlín pugui haver-ne 60.000, que a totes les grans ciutats siguin exèrcits les dones que romanen en una esclavitud nova. Jo no sé quina esclavitud és pitjor, si la que afirmava el «Dret romà» o la que sofrien aquestes pobres criatures! Jo us demano per elles totes les indulgències, elles són dones víctimes de la societat, que tothom ha contribuït a la seva caiguda. (Aplaudiments.)

En aquesta lluita ens trobarem amb moltes dificultats. Jo vull contar-vos l'història del polític. Un dia el poble veu a un home que sobresurt dels altres i el crida. Un altre dia aquest home s'aixeca sol, i sol es fa un lloc en les files d'un partit, i el poble l'axeixa també fiant-se dels seus caps. Però aquest home veu un dia que és traïdor als seus, que es venal, que's venen com un Judes, per quatre diners, al poble que l'havia enlaurat. Però és que'l mateix poble l'ha empenyut moltes vegades a ésser dolent i traïdor. Primer se li demana una protecció a un amic, després ja ven la seva investidura popular a qui més bé li paga acaba per ésser traïdor als ideals. La corrupció de l'home públic té per base la corrupció de la societat.

En la vida es donen casos que semblen naturalíssims i que són tots una prova de l'immoralitat.

Jo no vull pas defensar l'immoralitat dels polítics, la condemno energèticament, però empenyguis que l'una cosa és filla de l'altra, és una mena d'encaïnament fatal. La corrupció dels polítics, dels mals polítics, és filla de la corrupció de la societat i contra totes les corrupcions hem de batallar, fins a reduir-les, que no siguin la regla general, sinó una manifestació morbosa de l'esperit col·lectiu, que havem d'ennobrir, d'enlaurar-lo per damunt dels nostres caps, com una suprema llei de bondat i de fortalesa. (Ovació.)

Contra aquesta corrupció social que s'estampa en tots els ordres de la vida, se n'ha fet també una acció a Anglaterra. Allí, com a tot arreu, la corrupció creix de cada dia. En tota mena de negocis es donen comissions secretes que són una immoralitat. Una informació oberta, pel comerç anglès, demostrà tota la profunditat del mal. Primer no concorria ningú a l'informació, puix que les denúncies o parers havien d'anar firmats, però quan es va permetre fer la denúncia sense la firma, dir el pecat i no el pecador, com és diu entre nosaltres, es saberen coses que feien mal, que feien escriduar als informadors. Jo no sé si ho succeïria entre nosaltres, més estem segurs que si la gent volia dir el pecat sense dir el pecador, es posaria de manifest l'amplitud d'aquesta llaga social.

Ens trobem amb un altre punt de la lluita. El concepte místic de la bondat. Hi ha moltes maneres d'ésser bo: hi ha el bo que al mateix temps, és fort, i el bo que està subjecte a les febleses morals de la seva ànima i a les febleses físiques del seu cos. El covard no pot ésser bo, està subjecte a totes les vicissituds de la seva covardia, és una ombra d'home, un fantasma que's mou segons les impressions del moment. Hi ha que esser, doncs, valents per a ésser bons, hi ha que sapiguem desafiar tots els contratemps de la existència, donar la cara a totes les circumstàncies per difícils que siguin i no defallir mai, posant el cor i la voluntat en el desig de volguer triomfar. (Ovació.)

Per a que's nostres fills arribin a conquerir la bondat hem d'educar-los en la fortalesa, hem de fer-los valents, que no reclinin davant de cap obstacle quan es tracti de fer i defensar una acció noble. Mes per a fer-los forts lo primer que havem de fer és nodrir bé's seus cossos, després no donar-los-hi exemples corruptors, puix el mal exemple dels pares és la ruina moral dels fills. De jove un s'assimila lo bo i dolent amb facilitat pasmosa. Assimilant, doncs, al jove, tot lo bo per a que quan home sàpiga ser-ho i sàpiga resistir. Dia vindrà que potser tindrà desenganys amorosos, lluites amb els homes, que haurà de veure's dolors del parturir de la seva esposa, els dolors d'un pare que veurà tulla en una cadira. El jove serà l'home de demà si sabem educar-lo, alentint del qual s'hi guanyarà tot el pes de l'edifici familiar, com damunt de

la més ferma columna. I quan per a vosaltres i per als vostres fills haguí conquerit la fortalesa i la bondat, no us adormiu. La bondat és com una dona bella, ideal, que tinguessiu al vostre costat. Tots els que passarien us la voldrien arrebar. Defensen-la, com se defensa una barricada. L'home públic més que ningú, ja que sembla que tothom tingui dret a pendre-li aquesta bondat, ja que la seva casa, és com aquella que sempre tenia la porta oberta, i mentres per davant entrava el tigre, per darrera en sortia el llop. (Ovació.)

Siguem valents per a lluitar que dels valents és sempre'l triomf. Jo vull esmentar-vos un cas que vos encoratjarà:

Era en el temps en que la filoxera havia mort totes les vinyes de Catalunya. Un poble del baix Empordà, Viura, passava una forta misèria, però algú's digué que hi havia uns ceps immunes a l'epidèmia. Volgueren dur-ne, més l'Estat espanyol s'hi oposà.

El poble que amb això veia'l remei a la seva misèria, s'armà, anà cap a la frontera i per Requesens, entraren els ceps que volgueren o que pogueren, armats, decidits a jugar-se la vida si algú intentava arrebar-los-hi aquella preciosa càrrega que havia d'ésser la seva salvació. Els ceps foren plantats, donaren fruit, i aviat reproduïts per totes les comarques empordaneses. Els de Viura havien triomfat. (Ovació.)

En la fortalesa, en la bondat, conquerirem les delícies de la terra. Siguen forts, bons i valents. Però no cregueu que tothom que sembla gosa les delícies de la terra, les gosa de fet. Els valents no poden fruir aquestes delícies. Lo que dona la satisfacció interior, no és la possessió de molts bens materials: les vauelles de plata, els palaus superbes, els cotxes i els autos luxosos, tot allò que satisfà la vanitat. El valent no té la consciència tranquil·la. Amb el diner podrà comprar tots els goigs materials, mes no podrà gaudir d'una hora de delícies espirituals.

La seva ànima està subjecta a totes les inquietuds i a totes les tortures, al revés de l'home bo i fort que veurà passar les hores plàcides i serenes.

Hem de tenir la tranquil·litat de les bones accions que donen pau i repòs, no volem haver-nos d'avergonyar davant de nostres

fills. Que mai el remordiment hagi de torbar les nostres ànimes. Deixem-ho això per als malvats.

Jo penso que l'infern del Danté és el simbolisme més real de totes les malvades i de tots els malvats de totes les èpoques, l'imatge de la nostra vida i de les altres vides passades. Aquelles serps, aquells monstres que torturen als homes són el remordiment que rosegua la seva vida, aquells torments són els torments de la seva agitada condemna. (Ovació.)

Aquesta serà la lluita per la fortalesa moral i el camí que seguiran els lluitadors. Per a seguir-la s'ha d'ésser valent, pensar que tota acció produeix els seus fruits, que anem a complir un sant deure per a fer a l'humanitat i als homes més bons, per a que en el món regni la pau i l'amor i tothom pugui fruir de les delícies de la terra. (Ovació que dura alguns minuts. L'orador és felicitat. Cinquanta mans s'allarguen per a encabir. Els senyors Roig, Armengol, Roura i Sala, que han arribat al començar la conferència feliciten i abraçen a l'orador. El senyor Layret el felicitava efusivament.)

La conferència, de la qual en dona una pàlida idea aquesta ressenya, ha resultat un èxit sorollós. El president, individus de la Junta i amics de Figueres, acompanyaren al senyor Corominas i acompanyants a veure les diverses dependències de l'edifici, fiant les barcelonenses en l'Album d'Honor de la Societat.

A quart d'una deixarem el «Casino Menestral», quan encara restaven al carrer alguns ciutadans fent comentaris sobre la conferència.

Entre altres persones conegudes, veíem en el local del «Casino» a l'arcalde de Figueres senyor Santaló i tinent i consellers senyors Ramis, Verduguer, Ruger, Cortada, Rovira i Lloret; l'ex-diputat a Corts D. J. M. Bofill, als diputats i vintidors senyors Bernet i Llorenç; el marcial Carreras del Consell d'U. F. N. R.; de la Junta Municipal d'U. F. N. R. senyors Roura, Vilanova, Baró i Sala, i a més els senyors Cortada, Viader, Campà, Comas, Jordà, Puig Puigadas, Canet, P. Vencura, Buscatós, Solay, Pagés, Montaner S. i M., Pujalt, Giménez, Dalmau, Antic, Campà, Viñas, Coldecamera, Bou, Navarra, i altres.

DE POLÍTICA

NOTES I COMENTARIS

El Consell de l'U. F. N. R. de Figueres

Com anunciarem oportunament el Consell de la nostra agrupació política, es constituïm diumenge a la ciutat de Figueres, per a veure de cercar un aranjament a les diferències que hi ha entre aquells correligionaris.

Els senyors Corominas, Layret Roig, Armengol, Conrad Roura i Pere Sala escoltaren als correligionaris, en una informació en que tots exposaren els seus punts de vista, respecte la qüestió local.

El diumenge al dematí, visitaren per ordre d'antiguitat els dos centres del partit, el «Centre Federalista», del carrer de Llacuna i el «Centre d'Unió Federal», del carrer de la Presó. En els dos llocs foren escoltats els amics nostres de Figueres amb l'atenció que mereix l'assumpte, pels senyors del Consell i es recullen tots els dades que poden donar l'una o l'altra.

Els senyors Corominas, Layret Roig, Roura i Sala, acorden estudiar la qüestió i després sotmetre el resultat de l'informació a l'estudi a una reunió plena del Consell, que oportunament es convocarà.

Dels senyors foren atentament rebuts a tot arreu i tractats amb respecte i carinyosa deferència pels nostres correligionaris de la bella ciutat empordanesa.

Diumenge, en el tren exprés que passa per Figueres a dos quarts de cinc de la tarda, retornaren tots menys el senyor Corominas que havia de fer un viatge a Roses per qüestions de família, a la nostra ciutat. A donar-los-hi comiat a l'estació hi havia una nombrosa comissió de federals nacionalistes.

Joventut «Germinal»

Abans d'ahir diumenge, a la tarda es reuniren en el C. N. R. del districte setè (Rosa, 31, primer), una vintena de joves del nostre partit acordant reorganitzar la joventut «Germinal» del districte setè instal·lada en el sudit Centre, i emprendre una activa campanya de propaganda dels nostres ideals en les barrades del Poble Nou i Sant Antoni.

Per a registrar l'esmentada joventut es nomenà el següent Consell Directiu: President, J. Sans Vaque; vice-president, Enric Moncué; secretari, Josep Puig; vice-secretari, Ramon Martínez; caixer, Joaquim Brufau i vocals, Emili Rodríguez i Joan Bolas.

Els mestres particulars

Com a resultat de la reunió celebrada pels mestres particulars, en el Palau de Belles Arts, diumenge a la tarda s'han entregat al governador civil, les següents conclusions:

1.ª Haver vist amb pesar que en les juntes locals s'hagi rebutjat al vocal-mestre privat, oblidant que les escoles particulars són supletòries de les oficials, tant o més importants que aquelles en qualitat i nombre. L'assemblea afirma que'l magisteri privat ha d'ésser més digne de consideració per part dels directors de l'ensenyament.

2.ª Lamentar que per la Direcció general del ram s'hagi desestimat l'instància que en representació de més de 500 professors fou elevada al ministeri d'Instrucció pública i Belles Arts.

3.ª Que vista la desconsideració d'aquell centre directiu, disposi el ministre el restabliment del decret del 7 de febrer de 1908.

4.ª Comunicar al governador civil aquests acords per a que's traslladi al senyor Ruiz Giménez.

Mes presos que volen anar a la guerra

Els penals que sofren presó correccional en les presons de Barcelona, també han demanat anar a la guerra. Ho demanen amb un llangorret, que ha començat a plugar contra.

Podem copiar allò que algú digué quan la primera demanda dels penals de Santofia:

«A l'interior-se de les cèl·lules, el cor se és la va».

El monument a Mossén Cinto

La Secció «Cultura» de l'Ateneu Gracienc de l'U. F. N. R. està organitzant per al dia 15 d'agost un gran festival els beneficis del qual, seran destinats a emprovar la suspensió oberta per al Monument de l'immortal poeta mossén Jacinto Verdaguer.

Per a cada festival, que's celebrarà en el local de l'ex-celler de Propietaris, la Secció «Cultura» compta ja amb l'oferta de valuosos i importants elements, lo que fa esperar que'l mateix sigui un èxit grandíssim.

Varies

La Ponència de Congrés i Estadística de Joventut Lliberals, de la Joventut Lliberal Monarquica de Madrid, ha nomenat Delegat especial de les quatre províncies catalanes, al Dr. Jaume i Guerrero.

—Ho sortí cap a Vichy el diputat a Corts senyor Sol i Ortega.

—Avui ha de marxar a Madrid el senyor Giner de los Rios.

Del Govern civil

De policia

S'han imposat pel governador civil cinc dies de suspensió de càrrec i sou als agents de policia que efectuaren la detenció d'un periodista per equivocació, sense fer cas del carnet que'l company va mostrar per a acreditar la seva professió.

A la nit d'ahir el senyor Sansegundo, que és el periodista a qui aludim, demanà al senyor Francos Rodríguez que fossin retirats dites suspensions.

El governador digué que ho trametria al que superior de policia.

—S'han imposat les següents multes: una de 50 pessetes a l'amo del café «El Recreo» per efectuar-se travesses en el joc del burru, i altra de 100 a la empresa del Teatre Còmic per no retirar dugues màquines automàtiques de premsa en metàl·lic.

—Degut als treballs realitzats pel governador i el senyor Millán Astray, dintre breus dies començarà a funcionar a la Rambla un centre d'informació política a la qual podran acudir a tota hora els periodistes que ho desitgin.

Del treball

El diputat a Corts don Emili Iglesias ha pregat al senyor Francos Rodríguez que intercedís per a que siguin posats

Decultura catalana

Hem rebut el número 8 dels «Arxius de l'Institut de Ciències», corresponent al mes de desembre de 1912.

Aprofitem l'oportunitat d'acabar rebut del sudit volum per a fer remarcar a qui correspongui la poquíssima cura que's posa en la traducció (quan n'hi ha) i correcció del text.

Tres volums dels «Arxius» han aparegut, i tots tres estan plens d'errades de tota mena. En alguns treballs—probablement escrits en castellà per l'autor i traduïts a la nostra llengua per altra persona—s'empra un català que fa llàstima i compassió. I en tots, o quasi tots, les faltes de sintaxi i d'ortografia abundan. Alguns arriben al punt de resultar intel·ligibles.

Que això hagués succeït en el primer número, si no fos perdonable, tindria al menys atenuants. Però ja van tres números seguits que's «Arxius» de l'Institut de Ciències surten d'una manera tan desgraciada.

Trobem que la cosa és completament intolerable i que perjudica la serietat de l'Institut d'Estudis Catalans. Més censurables se troben encara les esmentades deficiències si es té en compte que fa mesos que l'Institut creà una plaça—de gaudiment retribuïda—de corrector i unificador de les seves publicacions. Es que dels «Arxius» ningú en té cura?

Volem creure que d'aquí endavant se posarà remei a aqueix desgavell deplorable. No ensai pas a l'Institut d'Estudis Catalans que cap de les seves publicacions aparegui amb tant tristos i plebeus defectes.

I, dit això, aquí va el notable sumari del número a què ens referim:

—Institut d'Estudis Catalans: «Acord de l'Institut referent a les Normes Ortogràfiques de la llengua catalana».

—Institut de Ciències: «Ponència sobre la publicació de la Fauna Malacològica de Catalunya».

—E. Terradas: «Sobre'l moviment estacionari d'una corda».

—Llonginós Navas, S. I.: «Sinopsis de los Asclafidos».

—J. Darder Rodés: «Contribució a l'estudi de l'immunitat dita opsonica».

—P. González: «Nou procediment per a la diferenciación del Bacillus typhosus i del Bacterium coli commune».

—P. Corominas: «Estudis sobre'l pensament filosòfic dels jueus espanyols de la Ed. Mitja».

—J. Agell i Agell: «El Professor don Joan Pàges i Virgili (1862-1911). Relació de les publicacions científiques del Professor Pàges».

—Llibres. — A. Rovira i Virgili: «Historia dels moviments nacionalistes», per R. Turó.

—Periòdics. — «Anales de la Sociedad Española de Física y Química, 1912» — Cabrera i Moles: «Magneto químico de los compuestos ferricos».

El distingit i culte escriptor valencià don Jacint Maria Muscúles ha publicat en el diari «Las Provincias» de València, un extens article sobre l'obra «La qüestió de Catalunya» den Pi i Margall, prològia i traduïda pel nostre company en Rovira i Virgili.

El senyor Muscúles explica els escrits i discursos del gran Pi i Margall sobre la qüestió catalana, recomanant-los a la

joventut de València i dedica grans elogis a en Rovira pel seu pròleg i per la seva tasca.

En el sudit article, en Muscúles, anuncia que aviat s'ocuparà largament en el mateix diari de l'Historia dels moviments nacionalistes.

La premsa catalana ha dedicat l'atenció que's mereix a l'admirable llibre del poeta rossellonès Pau Berga, «La Mare Terra». No parlarem aquí de la personalitat del Pau Berga des del punt de vista literari. Però volem fer saber als nostres lectors que en Berga és un convençut pan-catalanista en la qüestió de la llengua. Ell i en Josep Pons, l'exquisit autor de «Roses i Xiprers», van al capdavant de la nova escola poètica del Rosselló, plenament integrada dins la literatura general catalana.

Contra els literats i poetes que volen usar el català dialectal de la Catalunya francesa, limitant el seu llenguatge al parlar rossellonès, en Berga i en Pons defensem i adoptem el català nacional. prova ne són els seus llibres, d'un admirable i veritable llenguatge catalanesc.

Benefici a un ex-empresari

L'Enric Borràs, nostre actor eminent que sempre s'ha estimat als homes de Catalunya, ha fixat per al divendres vinent, a la tarda, i en el Teatre Novitats, actua la funció que s'havia ofert a donar a benefici del que fou empresari excel·lent i entusiasta del nostre Teatre don Salvador Mir.

El senyor Mir perdé sa fortuna darrera d'afers teatrals. La seva munificència el portà a fer veritables proses en la representació d'obres dels nostres dramaturgs. Des de que ell deixà l'empresa de Novitats (1890-95), no s'ha vist més una tal grandiositat d'espectacle com foren les representacions de «Sirena», «Jesús de Nazareth», «L'Arlesiana», «Les monjes de Sant Amand», «María de Magdala», i moltes altres que fora llarg detallar.

Avui que'l senyor Mir, malalt i boi cec, viu en l'indigència, era un deure sagrat fer quelcom per a aliviar-lo en sa desgracia, i l'Enric Borràs que tant desinteressadament s'ha emprès aquesta obra caritativa, mereix les més efusives lloances.

En aquesta funció benèfica hi pendran part les dues companyies que actualment té a son càrrec l'empresa de Novitats, per lo que també es d'elogiar per la part que's toca en filantropia, als senyors I. Giesias i Marssans co-empresaris de les tals companyies.

També, per a completar el programa, a més dels quatre actes de comèdia que's representaran, en un dels entreactes cantaran els eminents artistes d'òpera, Albertina Casani i J. Giordani, cedits voluntariament i desinteressadament pel simpàtic empresari del teatre del Bosc, don Carlos Mestres.

Festes com aquestes honren a sos organitzadors i a la nostra Catalunya.

Es d'esperar, doncs, que'l públic català per no desmentir la seva nomenada de generós, omplirà la tarda del divendres que ve, el teatre de Novitats.

CASA MARTÍ

REGALS: Joieria, Plateria, Rellogeria, Objectes d'art, Maquines fotogràfiques, porcelanes

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON
I TELEGRAF

Madrid 28, de 12 matí a 9 nit

Qüestions comercials

En la sessió celebrada per la Cambra de Comerç s'ha donat compte de dues comunicacions de les companyies dels ferrocarrils del Nord i M. S. i A., manifestant que no poden fer noves concessions en les línies dels ferrocarrils.

El senyor Prast ha referit el viatge de la comissió comercial de Madrid, acordant-se un vot de gràcies.

S'ha nomenat representant de la Cambra de Comerç en el proper Congrés Comercial de Budapest, el senyor M. González.

Han quedat aprovades les subvencions al Centre d'Instrucció comercial i a l'Associació de propaganda.

S'ha aprovat una reforma proposada per la Cambra d'Alava, que diu:

El portador d'una lletra tindrà el dret d'extingir el pagament el dia del venciment, i si aquest és diumenge o festa oficial el primer dia feiner següent.

Demanda al ministre d'Instrucció pública que regonegui a la Cambra de Comerç el dret de designar per sí mateixa un representant en la Junta provincial de primera ensenyança.

Sol·licitar del ministre d'Hisenda la reducció de l'impost sobre el sucre i l'adopció de mesures encaminades a la vigilància duanera.

Manifestar al govern de paper pintat la conformitat del poble sobre l'afirmació que sol·licita la tarifa perquè tributa l'esmentat gremi.

Fent un estudi de la forma com realitzen els ajuntaments el repartiment veïnal, i acceptant la designació del tribunal nomenat per la comissió d'arbitratge atinent al repartiment fet a la Cambra per l'Unió Vindicadora i altres entitats de les que constitueixen l'extingida Unió Vindicadora Espanyola.

Expedients resoltos

Per la Direcció general de primera ensenyança acaben de resoldre's els expedients de concessió de 100 escoles noves que's creaven per R. O. de 25 de març darrer.

A la província de Tarragona en corresponen dues.

Detenció

Cádiz. — Durant la matinita darrera la policia va detenir en la badia a un individu, que sembla militar, i que ha ingressat en el castell de Santa Catalina.

Se guarda gran reserva sobre aquesta detenció.

Elecció

Per l'article 29 han sigut elegits diputats provincials pels districtes de Jéhu i Centre, don Lluís Martí Pintado i don Rodolf Gil.

Requerits i biscaïtars de Río Tinto

A Azeitia ha ocorregut una col·lisió entre requerits i biscaïtars, resultant variats ferits.

El subsecretari interí de Governació ha desmentit que a Río Tinto hi hagi l'agitació de que parlen alguns periòdics.

Unicament els obrers estan disgustats per l'informe donat per la Comissió de Reformes socials que va anar en aquella zona minera, per creure que no ha sigut del tot imparcial.

La «Gaceta»

Publica: Anunciant l'existència del colera en el poble de Tenes, prop de Kamontera, comitat de Tenes, Hongria meridional, i en el de Komaron, comitat de Damv, comitat de Komaron, Hongria occidental.

Relació provisional d'antiguitat dels 500 mestres i 500 mestres de l'antiguitat dels 650 mestres que's correspon l'ascens de 1.000.

Del crim del Sanchez

El jutjat militar que entén en la causa instruída per l'assassinat del senyor García Jalón, ha entregat aquest matí el sumari al capità general de la regió.

El general Marina ha firmat el corresponent decret enviant la causa aquesta tarda a l'Auditoria de la Capitania general.

Mizzian

El more Mizian, acompanyat del seu fill i vestint aquest l'uniforme de l'Acadèmia d'Infanteria, se presentà al ministre de la Guerra.

Pare i fill marxaran a San Sebastián amb l'objecte de presentar-se al rei quan aquest retorni d'Anglaterra.

Contraverses

Baix la presidència del senyor Castells comencaren anit en el Círcol Republicà les sessions de contraversia anunciades, sobre'l tema: «Concepte de l'autonomia dintre del partit republicà».

El comte

Aquesta tarda el quefe del Govern envià als periòdics que esperaven en la Presidència, dient que com que'l Consell de ministres havia acabat tard i no tenia cap notícia que comunicar, no acudiria a son despatx.

De Valencia

València. Una comissió de veïns del poble de Benimusem, presidida per l'arxibisbe de València i els diputats a Cortes senyors Montesinos i Crespo Azorín, ha visitat al governador civil, detallant-li la situació efectiva en que dit poble's troba després de la darrera pedregada.

A-Timbé ha visitat al governador altra comissió del poble de Benifard de València per a exposar-li l'assituació en que's troba aquell terme que la manca absoluta d'aigua.

Continuà amb gran animació les festes de la fira.

Ha marxat a Turin, per a enllestir la vinguada de la banda municipal de aquella població, el regidor d'aquest Ajuntament senyor Alfara.

Sport

Vigo. — S'ha jugat el segon partit de futbol entre l'equip Espanyol, de Barcelona i el de Vivo, guanyant el primer, que ha sigut obsequiat amb un banquet.

Consell de ministres

Noia oficosa

El Consell de ministres ha estat reunit en l'Hotel del comte de Romanones des de les deu del matí fins a tres quarts de dues de la tarda.

nyens en actitud agressiva.

A la sortida, el comte de Romanones ha manifestat que era totalment fals el rumor que s'ha propagat de que hi hagués en els voltants de Tetuà 18.000 montanysos.

Tant el president del Consell com el ministre de la Guerra han fet al·lusió al combat lluitat al mateix lloc on se verificà l'agressió al cotxe que conduïa a la família del senyor Guàrdia.

Ha dit el general Luque que ha sigut un reeiximent en el que hem tingut dos morts i vint ferits, excusant-se de donar més detalls perquè el fet s'ha facilitat un telegrama molt minuciós.

El president del Consell ha manifestat també que oficialment no hi ha notícies de Portugal que donguin compte de res anormal en la nació veïna. Els telegrams de nostre representant a Lisboa no diuen res que confirmi els rumors circulants.

El ministre de la Governació ha manifestat que'l Govern endemana tots els seus esforços a logar una solució en el conflicte fabril de Catalunya i creu que's logarà. Se posarà una solució de caràcter arbitral o quelcom semblant. Ara bé, el Govern serà inflexible en la repressió dels atropells que's realitzen, mantenint garantida la llibertat del treball.

Els demés ministres han fet també algunes manifestacions, però no les recullim perquè van consiguents en la següent tipografia:

El ministre d'Hisenda ha donat compte al Consell de tres expedients fixant el capital de societats estrangeres per a tributar per utilitats i de l'expedient anunciat al concurs per a l'arrendament de la reedificació de contribucions a Sevilla i Granada, informant amb aquest motiu extensament sobre les condicions en que's realitza el servei de reedificació.

Per últim ha exposat als seus companys de Govern les bases de la reforma tributaria que's proposa portar al Parlament amb objecte de que's resolgui el 1914 continuant els recursos necessaris a fi de comptar amb un segur repagament de crèdits.

A proposta del president s'ha acordat que en consells successius donguin compte detallat el ministre d'Hisenda de cada una d'aquestes reformes.

A proposta del ministre de Marina s'ha acordat fer extensiva la llei de recompenses de l'exèrcit a l'infanteria de Marina que opera a l'Àfrica i el comportament de la qual és excel·lent.

El ministre de la Guerra ha parlat extensament de les notícies rebudes del Garb i de Tetuà. En aquest darrer punt s'organitzen companyies de vigilància que garantissin la seguretat en el camí de Ceuta a Tetuà a fi d'evitar la repetició d'agressions com l'ocorreguda darrerament.

El ministre d'Instrucció pública ha sotmès l'arrendament d'un local en aquesta Cort amb desl'i de l'Escola de Comerç.

Després dels seus companys un expedient per Com que existeix per part del Govern el propòsit de consignar una quantitat important a la construcció d'edificis per a escoles, aquest contracte d'arrendament se fa a l'interès de poder-lo rescindir quan ha hagut un edifici apropiat per a l'Escola de Comerç.

El ministre de Foment ha referit l'entusiasme amb que l'acte de l'inauguració de l'estany de La Peña fou acollit pels regants.

També ha donat compte de les sol·licituds reiteradíssimes que va rebre durant tot el viatge en pró del projecte de grans regadirs de l'Alt Aragó.

Ademés ha exposat la petició del comandant general de Ceuta per a que la més aviat possible s'establís un moll provisional a l'indret de Medik, el cost del qual no excedirà, segons els enginyers, de 60.000 pessetes, quedant aprovada la potència del ministre.

Has parlat extensament el ministre de Foment a Astúries. An aquest propòsit ha de matèria especial de la recruta que's venent de l'emigració clandestina en general llegit les conclusions de la llumosa memoria que ha redactat el director de Comerç al tornar dels seus viatges, acordant-se que's ministres de la Governació i Guerra dicin aquelles disposicions que's creguin pertinents per a contribuir a impedir la corrent emigratòria, sobre tot en aquella regió.

Epidemia

Cáceres. — Diven de Coria que s'ha propagat entre'l bestiar boví d'aquella comarca el carbuncle, havent mort a conseqüència d'això molts caps de bestiar.

Per haver-se aprofitat carn de bestiar mort del carbuncle hi ha més de trenta persones atacades del mal.

Ha mort a conseqüència de la malaltia, l'ex-arcabede de Coria don Agustí Rojo.

El veíat demana l'intervenció de les autoritats.

La cam d'un novell carbuncle's ha sigut destinada a embuts.

Del Nord

San Sebastián. — Els reis don Alfons i donya Victoria, han retrasat per al dia 3 d'agost son retorn d'Anglaterra.

Aquest dia embarcaran per a Santander, aont aniran també'l príncep d'Astúries i els infants.

Parla en Romanones

El comte de Romanones, després del Consell de ministres celebrat en sa casa, rebé als periòdics i ens digué lo següent:

De Portugal no hi ha absolutament res. Nostre ministre a Lisboa ha telegrafiat aquest matí i no diu una paraula de que allí ocorregui res anormal.

Es fals de tota falsitat que a Tetuà hi hagi hagut un combat important i que 3.000 montanysos rodejen dita plaça. Això és un infundit.

Estic satisfet del resultat de l'elecció d'ahir de dos diputats provincials per Madrid, resultant proclamats per l'article 29 de la llei electoral els dos candidats del Govern.

Això demostra que les oposicions no s'han trobat amb força per a lluitar contra'l Govern. Aquest és un bon precedent per a les properes eleccions municipals.

El senyor Alba i jo creiem que en elles tindrem un èxit grandíssim i que la majoria dels candidats del Govern seran proclamats amb arreglo a l'article 29.

De Portugal

Badajoz. — Ha sigut detingut en Santaren el monarca Cúncas Vevel, acusat de conspirar contra la vida d'Alfons Costa per ordre del comitè monàrquic del Brasil.

El Govern portuguès ha decidit que les autoritats eclesiàstiques no formin part del Consell colonial portuguès.

Sobre'l voluntariat

Demà publicarà el «Diario Oficial del Ministerio de la Guerra» la refal ordre obert concurs per a la recruta de voluntaris amb desl'i a l'Àfrica.

Se ratifica la condició de que la remuneració de l'empresa reclutadora no excedirà mai de 300 pessetes per recruta.

S'obligarà a l'empresa a entregar un mínim de 40.000 voluntaris, 10.000 cada semestre sense interrupció, important-li 50 pessetes de multa per cada individu que deixi d'entregar.

Com recutes, s'admetran quants reunin condicions d'utilitat per al servei de pes armes.

Si feta l'entrega de 10.000 recutes l'empresa no anuncia son de l'acabar el compromís, entregant després dels 40.000 estimats, 10.000 més.

Mentres duri el contracte, el ministeri de la Guerra no pagarà primes a ningú que presenti voluntaris, admintint exclusivament als que's presentin per sí, sense opció a prima.

El plaç per a l'entrega dels voluntaris, se comparirà a partir dels 45 dies després de la publicació en la «Gaceta» de l'adjudicació dels voluntaris a Espanya i en l'edició del servei.

L'admissió ein l'estranger serà provisional fins que arribin els voluntaris a la península i se els regoneixen.

El concurs se verificarà el dia 20 d'agost. Els concursants faran un dipòsit de 25 mil pessetes.

Aprovada l'adjudicació en Consell de ministres, l'adjudicatari constituirà fiança, fent un dipòsit de 400.000 pessetes.

Si en els quinze dies subsegüents no complís el contracte, la fiança quedarà a benefici del Tresor.

Des de primers de mes arribarà el correu en automòbils, que circularan diàriament entre Ceuta i Tetuà.

Rumor

Aquesta matinita ha corregut el rumor de que a l'Àfrica havia ocorregut quelcom important: acús un gran combat.

No's té confirmació del rumor fins ara.

Combat, 4 morts i 11 ferits

Ceuta. — General encarregat del despatx a ministre de la Guerra. — Com anunciava a V. E. en el meu telegrama d'ahir, en que donava compte de l'agressió soferta per uns viatgers, ha sigut a la nit del matí, amb l'objecte de practicar un regordement, una columna al mando del comandant Damià Gabarrón i composta de dues companyies del regiment de Borbón, un escadron de cavalleria de Villarrobledo, una companyia de moros de les milícies i una secció indígena montada.

A l'arribar al duar d'Aspa, proper al nostre camp, s'ha trobat amb l'enemic, amb el que ha tingut combat, que ha durat dues hores, essent derrotat amb baixes vistes i fent-se el duar.

La columna ha continuat fins a la Resfinga, ont vivisqueja.

Així que's faci de dia proseguirà el regordement fins al riu Asnir.

Les baixes tingudes per la columna són: Companyia de milícies moros, un soldat mort; secció indígena montada, un sargent i un soldat mort, i un oficial i 4 soldats ferits; de l'escadron de Villarrobledo, un soldat mort i 4 ferits. Ademés, en l'escadron d'Albuera, que estava de servei de vigilància a la carretera, de que una secció va acudir al foc, hi ha hagut un oficial Total, 4 morts i 11 ferits. Els morts vistos a l'enemic són 23 i s'han endut nombrosos ferits.

L'artilleria a Tetuà

A pesar de les manifestacions que ha fet el comte de Romanones de que no hi ha hagut cap nou combat a Tetuà, s'han rebut telegrams d'aquella ciutat dient que les bateries sostingueren incessant foc durant tot el dia d'ahir, que les columnes se bateren durant vuit hores i que'l regiment de Ceuta se replegà a les cinc de la tarda.

Afegixen les notícies que entre les baixes de nostres tropes figura el tinent Aguilera.

S'ens assegura que un dels oficials ferits en la darrera operació de Ceuta està greusíssim.

Lo de les agües de Barcelona

El «Diario Universal», amb el títol «Les agües de Barcelona», diu lo següent:

Se censura al Govern per haver obert la informació, per haver concedit sol's 15 dies i per prorrogar per altres 15 aquest plaç.

Que proven amb aquesta injustícia els censors, sinó que ha procedit bé el Govern obrint l'informació i prorrogant-la després?

No es descompara l'actitud de la direcció respectuòsissimament coneguda nomenada pel senyor Canalejas; es preveu, és prudent, és el desl'i més natural i lògic de desapar ombres i matar les insinuacions de la calumnia.

Mentres uns alben altres censuren l'acord de l'Ajuntament i de la Junta de Vocals de Barcelona. Podia fer més el Govern que invitar als censors, als impugnadors, als suposats difamadors, a una informació pública?

En assumir-se un discurs com aquest, amb 30 dies hi ha bastant, amb 15 n'hi hauria també prou, per a que's formulí concretament lo que's sigui que dir en contra de l'acord de municipalitzar amb monopoli el proveïment d'agües de Barcelona.

Que no hi ha unanimitat clarament ho veiem. Lo més decisiu per als adversaris de la municipalització era el dictamen del Col·legi de Metges de Barcelona que am ens convençiem de que no's tal dictamen, sinó l'opinió de la junta directiva contra el que han protestat prestigiosos metges de la Ciutat Català.

Diu la protesta:

«Els que sostenen, doctors i llicenciats en Medicina pertanyents al Col·legi de Metges de Barcelona, lamenten que la junta directiva de l'indicat Col·legi hagi pres determinada iniciativa en assumpte tan transcendental com el del proveïment d'agües sense consultar amb la classe mèdica. En conseqüència refusen tota solidaritat amb la indicada junta en lo que's refereix als actes amb tal assumpte relacionats.»

Més de 200 firmes porta la protesta, entre les que hi figuren les del Rector de la Universitat de Barcelona i els catedràtics senyors Martín Vallejo, Oliver, Batllés, Carrulla, Pi i Suñer, Torres, González Prats, variats acadèmics i notabilitats científiques com els doctors Cardenal i Esquerdo.

Tot això ve a demostrar que'l Govern ha procedit prudentment a l'obrir l'informació i accedint a aplacarla. Això és lo correcte.

Continuen les gestions per arribar a un acord de pau amb la més important fracció de la kábil d'Anguera.

El tinent coronel i capità d'Estat Major que guarden l'assumpit guarden reserva dissoluta.

Des de primers de mes arribarà el correu en automòbils, que circularan diàriament entre Ceuta i Tetuà.

Rumor

Aquesta matinita ha corregut el rumor de que a l'Àfrica havia ocorregut quelcom important: acús un gran combat.

No's té confirmació del rumor fins ara.

Combat, 4 morts i 11 ferits

Ceuta. — General encarregat del despatx a ministre de la Guerra. — Com anunciava a V. E. en el meu telegrama d'ahir, en que donava compte de l'agressió soferta per uns viatgers, ha sigut a la nit del matí, amb l'objecte de practicar un regordement, una columna al mando del comandant Damià Gabarrón i composta de dues companyies del regiment de Borbón, un escadron de cavalleria de Villarrobledo, una companyia de moros de les milícies i una secció indígena montada.

A l'arribar al duar d'Aspa, proper al nostre camp, s'ha trobat amb l'enemic, amb el que ha tingut combat, que ha durat dues hores, essent derrotat amb baixes vistes i fent-se el duar.

La columna ha continuat fins a la Resfinga, ont vivisqueja.

Així que's faci de dia proseguirà el regordement fins al riu Asnir.

Les baixes tingudes per la columna són: Companyia de milícies moros, un soldat mort; secció indígena montada, un sargent i un soldat mort, i un oficial i 4 soldats ferits; de l'escadron de Villarrobledo, un soldat mort i 4 ferits. Ademés, en l'escadron d'Albuera, que estava de servei de vigilància a la carretera, de que una secció va acudir al foc, hi ha hagut un oficial Total, 4 morts i 11 ferits. Els morts vistos a l'enemic són 23 i s'han endut nombrosos ferits.

L'artilleria a Tetuà

A pesar de les manifestacions que ha fet el comte de Romanones de que no hi ha hagut cap nou combat a Tetuà, s'han rebut telegrams d'aquella ciutat dient que les bateries sostingueren incessant foc durant tot el dia d'ahir, que les columnes se bateren durant vuit hores i que'l regiment de Ceuta se replegà a les cinc de la tarda.

Afegixen les notícies que entre les baixes de nostres tropes figura el tinent Aguilera.

S'ens assegura que un dels oficials ferits en la darrera operació de Ceuta està greusíssim.

Lo de les agües de Barcelona

El «Diario Universal», amb el títol «Les agües de Barcelona», diu lo següent:

Se censura al Govern per haver obert la informació, per haver concedit sol's 15 dies i per prorrogar per altres 15 aquest plaç.

Que proven amb aquesta injustícia els censors, sinó que ha procedit bé el Govern obrint l'informació i prorrogant-la després?

No es descompara l'actitud de la direcció respectuòsissimament coneguda nomenada pel senyor Canalejas; es preveu, és prudent, és el desl'i més natural i lògic de desapar ombres i matar les insinuacions de la calumnia.

Mentres uns alben altres censuren l'acord de l'Ajuntament i de la Junta de Vocals de Barcelona. Podia fer més el Govern que invitar als censors, als impugnadors, als suposats difamadors, a una informació pública?

En assumir-se un discurs com aquest, amb 30 dies hi ha bastant, amb 15 n'hi hauria també prou, per a que's formulí concretament lo que's sigui que dir en contra de l'acord de municipalitzar amb monopoli el proveïment d'agües de Barcelona.

Que no hi ha unanimitat clarament ho veiem. Lo més decisiu per als adversaris de la municipalització era el dictamen del Col·legi de Metges de Barcelona que am ens convençiem de que no's tal dictamen, sinó l'opinió de la junta directiva contra el que han protestat prestigiosos metges de la Ciutat Català.

Diu la protesta:

«Els que sostenen, doctors i llicenciats en Medicina pertanyents al Col·legi de Metges de Barcelona, lamenten que la junta directiva de l'indicat Col·legi hagi pres determinada iniciativa en assumpte tan transcendental com el del proveïment d'agües sense consultar amb la classe mèdica. En conseqüència refusen tota solidaritat amb la indicada junta en lo que's refereix als actes amb tal assumpte relacionats.»

Més de 200 firmes porta la protesta, entre les que hi figuren les del Rector de la Universitat de Barcelona i els catedràtics senyors Martín Vallejo, Oliver, Batllés, Carrulla, Pi i Suñer, Torres, González Prats, variats acadèmics i notabilitats científiques com els doctors Cardenal i Esquerdo.

Tot això ve a demostrar que'l Govern ha procedit prudentment a l'obrir l'informació i accedint a aplacarla. Això és lo correcte.

Continuen les gestions per arribar a un

Informació de Catalunya

Sabadell

La subscripció de la Lliga d'Higene Escolar per al sosteniment de la Colonia Escolar que s'establirà en el poble de Sentmanat, ascendeix a la suma de 2.618 pessetes.

—Han ingressat en la presó d'aquesta ciutat una dona que exercia de curandera i altra que havia robat vari's objectes de les parades de l'afra, que's veu molt concorreguda i animada.

—Es obre d'apassionades discussions el projecte de la supressió dels consums. Vari's societats s'han pronunciat contra dit projecte.

S'ha rebut, aprovat pel ministeri de Foment, el projecte reformant el dels nous dies d'aquest port, amb inclusió de l'ampliació de la defensa terminal del dic de llevant, que produirà un gast adicional de 692.688 pessetes.

—Amb aquesta obra's resol el problema obrer, puix de no haver-se aprovat l'empresa constructora hauria de despatxar a 200 treballadors.

S'ha rebut, aprovat pel ministeri de Foment, el projecte reformant el dels nous dies d'aquest port, amb inclusió de l'ampliació de la defensa terminal del dic de llevant, que produirà un gast adicional de 692.688 pessetes.

—Amb aquesta obra's resol el problema obrer, puix de no haver-se aprovat l'empresa constructora hauria de despatxar a 200 treballadors.

S'ha rebut, aprovat pel ministeri de Foment, el projecte reformant el dels nous dies d'aquest port, amb inclusió de l'ampliació de la defensa terminal del dic de llevant, que produirà un gast adicional de 692.688 pessetes.

—Amb aquesta obra's resol el problema obrer, puix de no haver-se aprovat l'empresa constructora hauria de despatxar a 200 treballadors.

S'ha rebut, aprovat pel ministeri de Foment, el projecte reformant el dels nous dies d'aquest port, amb inclusió de l'ampliació de la defensa terminal del dic de llevant, que produirà un gast adicional de 692.688 pessetes.

—Amb aquesta obra's resol el problema obrer, puix de no haver-se aprovat l'empresa constructora hauria de despatxar a 200 treballadors.

S'ha rebut, aprovat pel ministeri de Foment, el projecte reformant el dels nous dies d'aquest port, amb inclusió de l'ampliació de la defensa terminal del dic de llevant, que produirà un gast adicional de 692.688 pessetes.

—Amb aquesta obra's resol el problema obrer, puix de no haver-se aprovat l'empresa constructora hauria de despatxar a 200 treballadors.

GRAN EMPRESA FUNERARIA

Societat Anònima

40 Sucursals amb telèfon
a Barcelona i pobles
agregats

Enterros des de el més
sumptuos al més modest;
d'aquets des de 25 ptes.

Central: Rambla Catalunya, 29 - Telèfon 397

Tallers, fàbrica i cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Telèfon 2.691

Estufa de desinfecció, portàtil a domicili, única a Barcelona

XAROP del Professor Girolamo
Polvos y catxets **Pagliano** (de Florencia)

EL MILLOR DEPURATIU Y REFRESCANT DE LA SANG
65 anys d'èxit creixent són sa millor recomanació
Exigiu sempre'l nom del Professor GIROLAMO
Se ven a les principals farmacies y drogueries
Unics agents a Espanya: J. URIACH Y COMP. A. - Moncada, 20, Barcelona

Fàbrica de màquines pariants
i tots els seus accessoris
Marca registrada **A. M.**
Nou perfeccionament. Discs de totes classes. Grans
rebalses en c's discs Odeon, de 11 ptes. a 8'10;
Jumbos, a 7'20. Grans descomptes als revenedors.
Enviem de franco el Catàleg il·lustrat
No confondre aquesta MARCA amb altres
Despatx: 7, TIDRE, 7 (entre Escudillers i Plaça Reial)

POLVO NOËL
ANTISÉPTICO

ESCOCCIDOS DE LOS NIÑOS ESCARDATE
SUAVIZADOR DE LA PIEL
LUBRIFICADOR DE LOS DIENTES
PARA DESPUES DEL BAÑO Y TOILETTE
PARA DESPUES DEL Afeitado

UNICO AGENTE PARA ESPAÑA, PORTUGAL Y AMERICA LATINA
JOAQUIN FAU-MALGRAT 134 - BARCELONA

Pots, a Ptes. 0'60 i 0'35
Pots metall luxe, a Ptes. 1'25

VENDA:
Farmacies, Drogueries i Perfumeries

GRANOLINA

DR. E. GINOULHIAC DE MILANO

ACEITE DE RICINO GRANULADO

Purgante universal

Nadie hasta hoy ha podido convertir el aceite de ricino en granulado, y sin embargo el Dr. E. Ginoulhiac, de Milano, lo ha conseguido, preparándolo científicamente puro, sorprendiendo a los señores médicos que lo recetaban con satisfacción.

La Granolina está preparada a los gustos siguientes: Menta, Cacao, Anís, Vainilla y Ailermes.

Agente exclusivo: G. Alberto Pizzo. — Claris, 56.

De venta en Barcelona: Sagalí, Rambla de las Flores, 4; Vinda Al-sina, Pasaje del Crédito, 4; Farmacia de la Cruz, Escudillers, 75; Antonio Serra, Pelayo, 6; Vicente Ferrer, Princesa, 1; Dr. Andreu, Farmacia Internacional, Rambla Centro, 17; J. Viladot, J. Uriach y Vidal y Ribas, Cebrian i Comp., Portaferrissa, 18.

Braguer-Faixa "SECURITAS"
(Marca registrada)
es el más eficaz, el más cómodo y el más higiénico
Villarros, 1, primer, primera
(Cantonada Ronda Sant Antoni.)

Sidral Teixidó
(MOM PATENTAT)
és el millor refrescant

(Volen apagar la sed i volen menjar a gust (Volen dir bé) Prenen Sidral.
Es refrescant i aperitiu.
Per sa presa i efectes, supera totes las magues estrangeres.
Indispensable als estojans, viatjans, excursionistes i caçadors.
Pots de 20 ptes., 100 ptes., 510

De venda en les principals drogueries i quèrries i Tupinambas.
Dipòsit: Laboratori TEIXIDÓ, Viladomat, 43, i Manso, 64

L'Hernia
Curada per 25 pessetes

Mitjanta el no venent americà aquest còmode i pràctic aparell elisi sen e re or, no adoleix dels defectes que tenen els sistemes francesos superant-los en cilitat, com l'it i efectes d' perfectes contenció i curació de l'hernia (trencadura), 5000 pessetes es regalava a qui demostrés el contrari. No comprèn cap altre ventall sense a-bans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaïes de franc. Unic representant per a Europa: A. PALAU, Ample, 14, tenda. (Just Iglesia Mercè)

Propietat a Moncada
Per a vendre o arrendar. Dirigir-se a Martí, Plaça Bonaventura, número 3, primer, Barcelona

HERNIATS Maravelles de l'Institut Espanyol d'Ortopèdia Abdominal.
PATENTS NÚMEROS 10.664, 10.667, 14.632 i 17.632

Per què, encara avui, en el segle XX, que es un fet d'absoluta i curació radical, moren tant hernia? Perquè usen bragues i vendes antigues i arcaïques, per encallaments, estrangulacions o per complicacions, i també molts altres movens de fer perició o de las seves conseqüències. Mò d'he via estrany i ad i tenim de cororpa a las solucions el Cardenal Spínola Arquebisbe de Sevilla, com moran quants nò. preocupen de sa malaltia, de la calitat ni procedencia dels medis de combatre-la i va viu en tancat, sense recordar-se mai més que hernia l'agradat, el Cardenal Benavides (Arquebisbe de Saragossa), perquè, com tancat, ni i l'altres varans, aced i an aquesta cura, la que compra per més els d'els i per von d'acutible i en tot els casos, patentats per innumbrables certificats de curació, la *Clinica de Plé amantini* ha reconegut i proclamat oficialment, que EL PROTOPIE DEL TRACTAMENT NO OPERARI (sens talls de biatun), constitueix lo més útil i perfeccionat—i també lo més humanitari—fins el dia conegut per a la curació radical de les hernies. Els hernia (trenc de) d'ambos sexes i quins en tressen a seccions en la regió abdominal, obindran ali i immediat i prompta curació, i gini-se personalment o per es rit al despaig del especialista D. Pere Ramon, Cam 38, primer, BARCELONA. Opiscols de franc.

MÀQUINES PER A CUS R
Frister & Rossmann
Preus econòmics
Bicletes pinyó llure 2 frenos, Ptas. 171
AGENT LL. ROURA, carrer Universitat 5,
prop Diputació

DINER en 1.ª hipoteca i sobre valus desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaria industrial i comercial pesde'l 12 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, mals ralis, ptes indivises, i sobre geures, pates carruages i tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entresol.

MÀQUINES
PER A FER

GEL

NEVERES

DAVID FERRER I C.^a
S. EN C.

PASSEIG DE GRACIA, NÚM. 94
Barcelona

ESQUELES MORTUÏES
SEN'ADMETEN AN AQUESTA IM-PREMTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

VARILAXINA

El mes modern laxant
Es compona de cinc laxants vegetals diferents, però d'acció equivalent. La seva acció es constant i idèntica. El còs no s'hi acostuma. No produeix irritació
Dipòsit: A. Serra, Pelai, 9